

Надъ тоя кръгъ кога сънце-то стъпи, то на всички-ты мѣста, прѣзъ които той кръгъ минува, быва пладнѣ въ сѫще-то врѣмѧ. Меридианы на земъ-тѣ можемъ да си прѣставимъ безчислено множество, нѣ на земно-то клѣбо прѣкарвать само 24 меридиана, които дѣлятъ екватора на 24 части, всяка частъ заключава 15° .

На земно-то клѣбо трѣбва да забѣлежимъ *искусственый* или *неподвижный меридианъ*, подъ който ся подводятъ всички-ты мѣста на земно-то клѣбо, прѣзъ които не минува меридианъ. Една четвртина отъ меридиана между екватора и кой да е полюсъ дѣли ся на 90° . И така кога искаме да опрѣдѣлимъ едно мѣсто колко е отдалено отъ екватора къмъ съверъ или къмъ югъ, подводимъ това мѣсто подъ неподвижный меридианъ, и число-то на градусы-ты ще покаже разстояніе-то му отъ екватора. Това разстояніе ся нарича *широchина* на мѣсто-то.

За опрѣдѣленіе широчинѣ-тѣ за начялнѣ точкѣ на броеніе-то ся прїма екваторъ-тъ. Нѣ за да знае точно положеніе-то на какво да е мѣсто, потрѣбно е още да ся опрѣдѣли и длѣжинѣ-тѣ на това мѣсто.

Длѣжина на какво да е мѣсто ся нарича разстояніе-то на това мѣсто отъ каквъ да е извѣстенъ меридианъ къмъ вѣстокъ, като считаме това разстояніе по екватора. Нѣ за чѣ-то меридиани на земъ-тѣ сѫ безчислено множество, то за начялнѣ точкѣ на броеніе-то трѣбва да ся земе единъ меридианъ, отъ който да ся счита длѣжина-та; таквъ меридианъ ся нарича *прѣвъ*. Всички-ти просвѣщени народи прѣвъ меридианъ прїматъ тоя, който минува прѣзъ единъ отъ главны-ты имъ градове. Французи-ти зиматъ за прѣвъ меридианъ Парижскій, Англичяне-ти-Лондонскій или Гринвичскій, Россияне-ти-Петербургскій и пр., а вси вѣобще сѫ ся съгласили да зиматъ за прѣвъ меридианъ, който минува прѣзъ островъ *Ферро*, единъ отъ Канарски-ты островы. И така длѣжината ся брои отъ прѣвъ меридианъ по градусы-ты на